

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAGET TILL REVIDERAD NATURVÅRDSPLAN 2017-26

Mycket har hänt i vår omgivning sedan 1997 när den nu gällande naturvårdsplanen antogs och Miljöpartiet i Höganäs anser att det är nödvändigt och välkommet att det nu finns ett förslag till ny plan. Förslaget är ett oerhört välgjort dokument grundat på ett gediget och omsorgsfullt arbete, och vi vill rikta en stor eloge till alla inblandade, speciellt till vår kommunekolog Richard Åkesson. Naturvårdsplanen ser ut att kunna bli ett både rikt och kraftfullt dokument att arbeta utifrån under de kommande 10 åren.

Del A innehåller en föredömlig genomgång av olika naturmiljöer, beskrivningar och definitioner av olika sorters områdesskydd och artskydd och kommer att kunna användas som uppslagsbok. Områdesbeskrivningarna i del B är mycket välgjorda och en oerhört spännande läsning som vi rekommenderar alla kommuninvånare. Särskilt användbart borde materialet vara som inspirationskälla i skolan, för skolledningar och berörda lärare som har till uppgift att förmedla denna fantastiska skatt till vår uppväxande generation. Det är uppenbart att vi har otroligt mycket värdefullt, vackert och oersättligt att vårda, värna och vara stolta över i kommunen. Dessutom är själva läsningen många gånger som ren poesi. Det skrivs om myrholmar, kalkkärr, ravinskogar, lövbrännor, svämskogar, långskottsväxter, flytbladsväxter, hassellundar, fuktängar mm, mm.

Vi vill särskilt lyfta fram några punkter i planen och föreslå några förtydliganden.

Mål och riktlinjer

Texten under rubriken "Inriktningsmål" låter som om naturen var en accessoar, något vi människor väljer att omge oss med för att vi mår bra av den. I själva verket är ju naturen grunden för vår existens och en nödvändighet att vårda, globalt och lokalt. Naturen har ett egenvärde och möjligen kunde texten därför uttrycka mer ödmjukhet.

De övergripande riktlinjerna är bra. Några är konkret formulerade och lätta att följa upp, andra svårare. Går det att förtydliga mer, till exempel när det gäller målet om att inrätta naturreservat och biotopskyddsområden? Det står att de ska upprättas "där så behövs för skötseln och det långsiktiga skyddet". Det är naturligtvis helt riktigt, men Höganäs har inte inträttat några naturreservat på många år medan Helsingborgs kommun lär inrätta ett naturreservat om året. Har Helsingborgs natur så mycket större behov än vår? I planförslaget föreslås tre områden (Fjälastorp 6:3, Ärtan och Bönan och Lerbergsskogen) bli naturreservat, något vi naturligtvis stödjer. Finns det fler områden som med fördel skulle kunna ges samma status och där ett tydligare mål skulle bidra till att de fick detta skydd?

Det är också av största vikt att utse, dokumentera och vårda biotopskyddsområden. Det kan vara småvatten, alléer, odlingsrösen, stenmurar mellan åkrar, åkerholmar, öppna bäckfåror genom bygden m.m. Artskydd är synnerligen viktigt och går hand i hand med biotopskyddet. Eftersom det ena sällan fungerar utan det andra är det av största vikt att dessa båda skyddsmöjligheter arbetar ihop, när man avser att skydda specifika arter i vår miljö. Sättet hussvalorna blev av med sina häckningsplatser när Nyhamnsskolan byggdes om är ett exempel på hur det inte får gå till.

Tumlaren

Tumlaren har på senare tid starkt lyfts fram i vår kommuns turistsatsningar och marknadsföring, men det finns en konflikt mellan valens behov å ena sidan och yrkesfiskets och besöksnäringens å andra sidan. Tumlaren är i behov av utökat skydd och hänsynstagande för att kunna fortplanta sig och fortsätta existera på ett hållbart sätt. Därför måste snarast fiskemetoderna anpassas och trafik med vattenskotrar och annan "bullrande" båttrafik regleras på vissa delar av vår kuststräcka.

Gamla träd

Bevarandet av "gamla träd" är av största vikt, både ute i naturområdena och inom kommunens tätorter. Bristen på just "gamla träd", är ett av de största hoten mot många rödlistade arter, främst bland insekter och växter. Även många fågelarter gynnas starkt av att det finns gamla träd att häcka och födosöka i.

Vatten

Forna våtmarker och vattendrag bör successivt återställas till sin forna biologiska och ekologiska glans, till exempel Görslövsån med sin dalgång och Oderbäcken. En återetablering/utökning av våtmarker i angränsning till ån vore önskvärd för utjämnande effekt på vattenavrinningen och som kväve/fosfor-fällor. Det har länge stått på kommunens agenda att arbeta för att god ekologisk status uppnås i särskilt Görslövsån men också Oderbäcken, Öresund och Skälderviken. Förhoppningsvis kan denna plan bidra till att arbetet sätter fart.

Vi välkomnar också att kommunen aktivt ska arbeta för att anlägga nya våtmarker och inrätta skyddszoner utmed vattendragen. Även en del småvatten typ gamla mägergravar som fyllts igen bör rensas och återställas. Bäckar som lagts i kulvert bör där så är möjligt grävas fram och återskapas. Många av dessa småbäckar var för inte så länge sedan oersättliga livsnervar genom landskapet för insekter, fåglar och vattendjur, allt från grodor och ödlor till diverse fiskarter, som efter kulvertläggningen försvann totalt.

Jordbrukets påverkan

Jordbrukets påverkan med närsalter och bekämpningsmedel måste minskas. Nysatsningar och övergångar till mer ekologiskt drivna enheter är en nödvändighet för att stärka och behålla den biologiska mångfalden, både direkt i odlingslandskapet och i omkringliggande marker. Kommunen kan påverka utvecklingen genom att till exempel upphandla närproducerad ekologisk mat.

Trenden med rejält minskad djurhållning hos kommunens lantbrukare är ett problem för naturvården, med stor risk för igenslyning av de tidigare oftast beteshävdade markerna. Om kommunen sköter sina marker genom att låta djur beta dem kan kommunen också här bidra till att påverka utvecklingen.

Kommunens interna arbete

Kommunens rådighet över kustmarkerna måste prioriteras. Just de allmänna kustnära markerna hotas från många håll i dag, både genom den förväntade höjningen av havsnivån men också genom ökad exploatering som skulle bli förödande för mycken fauna och flora. Vid nyexploatering föreslås

kommunen säkra reträttvägar för flora och fauna med anledning av framtida förändring av strandlinjen vilket är mycket viktigt.

Vi vill också betona vikten av att kommunen har ett mer aktivt samarbete med länsstyrelsen för att få fart på den naturvårdande verksamheten och styra upp vem som ansvarar för vad.

Alla gifter som släpps ut till mark, vatten och luft blir förr eller senare mätbart i vår utemiljö. Här gäller det att kommunens olika rådgivande och beslutande instanser tänker till och samarbetar sinsemellan, för att uppnå bästa möjliga resultat.

Åtgärdsplanen

Mycket som stipulerades i den nu gällande planen kom inte till stånd men här finns nu en väl genomtänkt och tydlig åtgärdsplan som borgar för ett bra genomförande, att berörda markägare och andra får den information de behöver och att externa medel söks när så är möjligt. Åtgärdslistan är föredömligt konkret och ska årligen behandlas i budgetprocessen.

När det gäller uppföljningen står det att kommunekologen årligen ska rapportera till kommunstyrelsen "i anslutning till årsbokslutet". Vi föreslår att uppföljningen inte bara rapporteras utan utgör en del av årsbokslutet. På det viset lyfter vi fram betydelsen av naturen och värdet av att vårda den. Den moderna människan har i stor utsträckning tappat bort sitt samband med naturen men vi är alla beroende av den. Att värna naturen och den biologiska mångfalden är ett av de viktigaste politiska målen och genom att placera uppföljningen av naturvårdsplanen i årsbokslutet betonar vi vikten av den. Det handlar inte "bara" om att bevara växt- och djurarter, utan även på sikt, vår egen art, människan.

Trycka som coffee table-bok?

Det finns en mycket vacker inbunden bok som heter Natur och Kultur på Öland. Den har ett liknande innehåll som förslaget till naturvårdsplan. Den har ett liknande innehåll och upplägg som förslaget till naturvårdsplan och vi föreslår att man undersöker möjligheten att ge ut naturvårdsplanen i bokform. Boken skulle kunna inspirera både kommunens egna invånare och våra besökare till att upptäcka mer av vår natur, användas som lärobok i skolan och för marknadsföring genom kommunens turistorienterade företagare .

2016-06-30

MILJÖPARTIET de GRÖNA i Höganäs